

Asia: VM085:00/2018, VM/1352/03.01.00/2018

## **Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi kuntalain muuttamisesta (mm. erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyn perusteet)**

### **Lausunnonantajan lausunto**

#### **Luonnoksesta yleisesti**

Yleisesti ottaen voidaan todeta, etteivät uudet ehdotetut kriteerit valtavasti muuta kunnan arviointimenettelyä nykyisestään. Jos ehdotetut raja-arvot täyttyvät kahtena vuonna peräkkäin, kuntakonserni on jo sen tyyppisissä talousvaikeuksissa, että se todennäköisesti joutuu arviointimenettelyn kohteeksi myös kahden ensimmäisen asetetun kriteerin perusteella. Ehdotetut mittarit kuvastavat paremmin kuntien pitkäaikaisia vastuuta ja peilaavat arvion mukaan nykyistä paremmin kriisiytyvän kunnan talouden kehitystä. Kuntien vertaileminen on näillä kriteereillä tasapuolisempaa. Lakiluonnos ei ota huomioon, millä tavoin nämä kriteerit tulevat asettamaan kuntia arviointimenettelyn piiriin siinä tapauksessa, että maakuntauudistus toteutuu ja muuttaa oleellisesti kuntien taloutta.

#### **Konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde, raja-arvo 80 %**

Tämä kriteeri saattaa täytyä kasvuvaiheessa olevalla kunnalla, jolloin emolla ja konserniyhtiöillä on paljon investoitavaa ja joihin se käyttää velkarahoitusta. Suuret monivuotiset investoinnit nostavat poistotasoa, jolloin tulorahoituksen ei ole tarkoitustaan hetkellisesti kattaa investointitasoa. Toisaalta mittarissa on hyvää se, että kertoo tulorahoituksen riittämättömyydestä ja ulottuu koko konserniin.

#### **Kunnan tuloveroprosentti, raja-arvo 2,0 prosenttiyksikköä kaikkien kuntien painotettua keskimääräistä tuloveroprosenttia suurempi**

Ei huomautettavaa

#### **Konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä, raja-arvo 50 % keskimääräistä suurempi**

Ehdotettu kriteeri kuvaa laajemmin koko konsernin pitkäaikaisia taloudellisia vastuuta.

#### **Konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate, raja-arvo 0,8**

Ehdotettu kriteeri parempi kuin aikaisempi suhteellinen velkaantuneisuus.

**Monipaikkaisuuden huomioon ottaminen osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien edistämisessä sekä kirjanpitoa ja tilinpäätöstä koskevat teknisluonteiset muutokset**

Monipaikkaisuuden osalta todetaan, että sen huomioiminen laissa on myönteinen asia.

Yleisesti ottaen Rasion kaupunginhallitus kuitenkin huomauttaa, että lainsäätäjän tulee huolellisesti punnita vaikutuskanavien legitimaatio. Kuntien itsehallinnon yksi keskeisiä tukipilareita on paikallisyhteisöt, joista kuntien itsehallinnollinen toiminta muodostuu demokraattisen järjestelmän kautta. Tätä itsehallinnollisuutta toteuttavat keskeisimmin kuntavaalit. On vaikea hyväksyä, että lainsäätäjä pyrkii rakentamaan tämän rinnalle vaikuttamiskanavia, joiden merkitys jää hämäräksi suhteessa päätöksentekoon. Nykypäivänä suoran vaikuttamisen ja mielipiteenilmaisun kanavia on enemmän kuin koskaan historiassa on ollut. Kansanvaltainen järjestelmä perustuu siihen, että valta on kansalla, josta edustaa maassa eduskunta ja kunnissa kunnanvaltuusto. On mahdollista, että kuntalakiin kirjatut vaikuttamismahdollisuudet voivat tulevaisuudessa muodostaa valitusperusteen päätöksiä tehtäessä. Lisäksi kyselyjen tekemiseen ja kuntalaismielipiteiden mittaamiseen taritaan lisää resursseja. Taloudellisia vaikutuksia ei ole selvitetty.

Teuri Jenni

Rasion kaupunki - Rasion kaupunginhallitus 29.10.2018 § 386